

Esval Miljøpark mente ved oppstart askesorteringen at den eksisterende tillatelsen av 2.7.2008 var tilstrekkelig for behandlingsvirksomheten og informerte fylkesmannen om dette. Fylkesmannen hadde ikke innvendinger mot dette.

Nå har imidlertid forutsetningene endret seg. Det er NG som eier prosessutstyret for sortering og metallgjenvinning av de mottatte massene. Det er også NG som har inngått kontrakter om mottak fra andre avfallsleverandører enn Energigjenvinningsetaten (EGE), Oslo kommune, mens mottak og mellomlagring av asken gjennomføres av Esval Miljøpark.

Vi er derfor i utgangspunktet av den oppfatning at det vil være naturlig at selve sorteringsanlegget gis en egen tillatelse hvor NG står som ansvarlig for selve askesorteringen. Når det gjelder mottak og mellomlagring av asken bes det om en tilbakemelding mht ansvarsforholdet.

Informasjon om gebyr for utført kontroll

Fylkesmannen skal innkreve gebyr for sitt kontrollarbeid, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Virksomheten er plassert i risikoklasse 2. I følge gebyrreglene medfører dette et gebyr på kr 15.000 til statskassen. Faktura vil bli ettersendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet (tidligere Statens forurensningstilsyn, SFT).

Regelverk

De viktigste HMS-kravene for den bransje virksomheten tilhører er sammenstilt og ligger tilgjengelig på internett, www.regelhjelp.no. Reglene om innkreving av gebyrer finnes også på www.klif.no under regelverk og forurensningsforskriften.

Informasjon om offentlighet i forvaltningen.

Lovverket vedrørende offentlighet i forvaltningen medfører at kontrollrapporten vil være et dokument som er tilgjengelig for offentligheten.

Med hilsen

Jens Hertzberg
senioringeniør

Anne Stine Zakariassen
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg

1 Rapport fra kontroll med avfallsanlegg for sortering av aske

Kopi til:

Nes kommune	Postboks 114	2151	ÅRNES
Norsk Gjenvinning AS	Haraldrudveien 31	0509	OSLO

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
Miljøvern avdelingen

**Esval Miljøpark i Nes kommune, mottak, mellomlagring, sortering
og deponering av aske - KONTROLLRAPPORT**

Bedriftsnr. 997823540 Anleggsnr. 0236.0005.02 Kontrollnr. 2011.092.I.FMOA Saksnr. 2011/22912 Rapportdato: 6/6-2012

Opplysninger om virksomheten

Navn	Esval Miljøpark Nes KF
Organisasjonsnr. / Eies av	997756215
Bedriftsnr.	997823540
Gårdsnr./Bruksnr./Kommune/Kom.nr.	93/1/Nes i Akershus
UTM-koordinater UTM 32	Ø 633200 - N 6674700
Besøksadresse	Deponiveien 112, 2160 Vormsund
Postadresse	Postboks 114, 2151 Årnes
Telefonnr.	63 91 24 72
E-post	jonny@esval.no
NACE-kode	38.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	16.05.2012
Virksomhetens representanter	Jonny Eriksen (Daglig leder Esval miljøpark KF), Geir Allum Sørensen (Fagansvarlig slagg Norsk Gjenvinning Metall AS), Tom Paulsen (driftssjef Askesorteringsanlegget).
Fylkesmannens kontrollører	Anne Stine Zakariassen, Jens Hertzberg
Bakgrunn for kontrollen	Bekymringsmelding / Innhenting av info
Tema for kontrollen	Kontroll av utslipp til luft fra mellomlagring og sortering av aske

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 2 avvik under kontrollen. Disse er:

1. Tiltak for å forhindre støvflukt fra mottatt flygeaske fra Follum, Hønefoss var ikke tilstrekkelig til å forhindre spredning av aske til naboeiendommer
2. Esval miljøpark og Norsk Gjenvinning sin avvikshåndtering i forhold til mottak av flygeavfall fra Follum har ikke vært tilfredsstillende ivaretatt.

Det ble videre gitt 1 anmerkning:

- Ytterligere risikoreduserende tiltak for å minimere risikoen for støvflukt fra askebehandlingsanlegget må iverksettes.

Avvikene og anmerkningen er beskrevet på sidene 4-6. (For definisjon på avvik og anmerkning, se side 3).

Bakgrunn for kontroll

Fylkesmannen i Oslo og Akershus hadde våren 2012 fått bekymringsmeldinger om utslipp av støv fra askesorteringsanlegget i Esva miljøpark i Nes kommune. Selve askesorteringsanlegget som driftes av Norsk Gjenvinning AS og ble ombygd i perioden 2008-2010 fra sorteringsanlegg for næringsavfall til askesortering. Den tidligere tillatelsen for sorteringsanlegget var gitt til Veolia Miljø Gjenvinning AS og er ikke trukket tilbake, men sorteringsanlegget er såpass ombygd i forhold til den opprinnelige tillatelsen at ny tillatelse må sendes inn for at tillatelsen til avfallsbehandling/sortering skal gjenspeile dagens aktiviteter.

Utslipp fra håndteringen av aske, sannsynligvis fra aktivitetene som gjaldt mellomagring og omlasting våren 2012, hadde medført at naboer hadde blitt utsatt for spredning av støv. Det ble verifisert hos en nabo at støvet stammet fra askesorteringsanlegget.

Det ble i forkant av kontrollen opplyst fra Esva miljøpark / Norsk Gjenvinning at dette skyldtes mottak av partier av flyveaske fra Follum industrier hvor egenskapene ikke samsvarte med det som var forutsatt og basiskarakterisert. Mottak av massene fra Follum ble stanset mandag 23.april. Se ellers nærmere omtale på side 3-4.

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- Fylkesmannens tillatelse til omlasting og sortering av næringsavfall gitt til Veolia Miljø gjenvinning datert 26.11.2007 for anlegget ved Esval, gnr/bnr. 93/1.
- Fylkesmannens tillatelse til drift av Esval avfallsanlegg gitt til Nes kommune 2.7.2008.
- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer
- *Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.

Om askesorteringsanlegget

Askesorteringsanlegget eies av Nes kommune, mens NG eier prosessutstyr og ansatte fra NG drifter anlegget. Hovedprosessen i sorteringsanlegget er å rense aske og slagg for metaller. Biprosessen er å konvertere restfraksjonen til et salgbart produkt. Pr i dag går det meste av restfraksjonen etter uttak av metall til deponi (grovfraksjon og finfraksjon). 85 % av mottatt aske kommer fra Oslo kommunes forbrenningsanlegg. De resterende 15 % kommer fra andre leverandører.

Spesielt om støvutslippet

Det ble opplyst at det var én type aske som hadde skapt problemer for naboene. Denne ble hevdet å være helt forskjellig enn det som leveres fra de øvrige leverandørene. Denne asken kom fra Follum fabrikk, Hønefoss og besto av flyveaske og bunnaske. Egenskapene for asken fra denne leverandøren hadde blitt endret i forhold til de første leveransene ifølge NG / Esval miljøpark ettersom Follum hadde sluttet å vanne askeleveransene for å redusere innveid vekt.

Det var tatt imot aske fra Follum fra oktober 2011, ca 300 tonn pr. mnd, totalt ca 2000 tonn. Mottak av massene fra Follum ble stanset mandag 23. april.

Status for utslipp fra askeanlegget på kontrolldagen, beskrivelse av mulige støvpunkter.

Det ble ikke registrert støvutslipp annet enn helt lokalt ved aktuelle støvpunkter. Støvet la seg raskt på bakken etter omlasting.

Mulige støvpunkter ble inspisert:

- Lossing fra vogntog til deponi
- Mellomlagring av ikke prosessert aske og slagg i ranker på deponi.

- Opplasting fra deponi til dumper for tilkjøring til askesorteringsanlegget
- Omlasting og korttidslagring av aske og slagg ved askesorteringsanlegget
- Innmating av aske ved materist / askesorteringsanlegg
- Return til deponi med prosessert aske

Bilder av støvpunkter på kontrolldagen er vedlagt på side 7-8. Det ble observert at støvet la seg raskt ved omlastingsoperasjonene og at damp steg opp.

Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 2 avvik under kontrollen.

Avvik 1: Tiltak for å forhindre støvflukt fra mottatt flygeaske fra Follum, Hønefoss var ikke tilstrekkelig til å forhindre spredning av aske til naboeiendommer.

Avvik fra:

- Nes kommune sin tillatelse til drift av Esva avfallsanlegg, pkt 2.4.2 Lukt og støv.

Kommentarer:

Tillatelsens pkt 2.4.2 Lukt og støv omtaler at virksomheten skal påse at lukt og støv fra deponiet/avfallsanlegget til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager på lukt og støv skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på plagen. Om nødvendig må lukt- og støvreduserende tiltak iverksettes.

Observasjoner:

Det var tatt imot aske fra Follum fra oktober 2011, ca 300 tonn pr. mnd, totalt ca 2000 tonn. Egenskapene for asken fra denne leverandøren hadde endret i forhold til de første leveransene ifølge NG / Esva miljøpark ettersom Follum hadde sluttet å vanne askeleveransene for å redusere innveid vekt. Det var NG som hadde inngått avtalen med Follum, og avtalen inneholdt ikke noen regulering i forhold til fuktighetsinnhold.

Mottaket av flyveaske fra Follum ble stanset 23.april 2012.

Når det gjelder tiltak for å forhindre eventuell støvflukt fra mellomagring av slagg og aske var det ikke iverksatt tiltak som f.eks vanning for å redusere støvflukt under ugunstige værforhold. Se nærmere omtale under avvik 2 og anmerking 1.

Oppfølging: Virksomhetene må sikre at mottatt aske ikke har en slik beskaffenhet ved mottak at det vil kunne støve utenfor reguleringsområdet for miljøparken. Videre må effektive beredskapstiltak for å hindre støvflukt fra aske- og slagghauger samt omlastingsoperasjoner omlasting iverksettes snarest. En redegjørelse for hvordan dette vil følges opp bes oversendt. Se også anmerking 1.

Avvik 2: Esval miljøpark og Norsk Gjenvinning sin avvikshåndtering i forhold til mottak av flygeavfall fra Follum har ikke vært tilfredsstillende ivaretatt.

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, § 2, punkt 7 som gjelder rutiner for avvikshåndtering.

Kommentarer:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) krever at virksomheter etter § 5, 2. ledd, § 2, punkt 7 har rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen.

Det vises også til internkontrollforskriftens §6 som omfatter samordning av internkontrollen når flere virksomheter utøver arbeid på samme arbeidsplass og ved bruk av oppdragstakere.

Observasjoner:

Det var uklart i hvilken grad virksomhetene hadde registrert problemer med askeflukt fra leveranser fra Follum som avvik i sin internkontroll og tidsnok igangsatt nødvendige tiltak for å redusere risikoen for lokal støvforurensning.

Mottak av aske fra Follum har skjedd over en lengre periode fra oktober 2011 til 23. april 2012.

Det ble opplyst at det har vært jevnlig dialog mellom NG og Follum mht kvaliteten på asken når denne i perioder har vært tørrere enn NG har ansett nødvendig for forsvarlig håndtering. Avviket i kvalitet er sett opp i mot vareprøver undersøkt før kontrakt ble inngått om mottak og deponering, der asken ble deponert lokalt på Norske Skogs deponi.

En hyppigere kontrollprøvetaking av mottatt aske hadde kunnet fanget opp endringer i vanninnhold slik at avbøtende tiltak som vanning av asken *før* mellomlagring eller stans i mottak av flyveasken kunne iverksettes tidligere.

Esval miljøpark har i sin risikovurdering i forhold til ytre miljø datert 10.2.2012 vurdert mellomlagring av aske bl a i forhold til støvflukt slik: ”Verifiser asken når den rankes opp. Rutine for å si fra til leverandør når avvik oppstår. Dialog med NG (askesorteringsanlegget) om å ta hensyn til værforhold for å redusere risikoen for unødig støvplager på området.” Følgende risikoreduserende tiltak i forhold til støv fra mellomlagring er foreslått av Esval Miljøpark: ”Bruk av vantåke sommerstid for å redusere utslipp”.

Oppfølging:

Virksomhetenes redegjørelse omkring avvikshåndteringen bes oversendt (verifikasjon ved mottak, støvtiltak). Se ellers anmerking 1 vedrørende en mer detaljert gjennomgang av kritiske støvkilder og tilhørende risikoreduserende tiltak

Anmerkninger

Det ble gitt 1 anmerking under kontrollen.

Anmerkning 1:

Ytterligere risikoreducerende tiltak for å minimere risikoen for støvflukt fra askebehandlingsanlegget må iverksettes.

Kommentarer:

Esval miljøpark sin risikovurdering datert 10.2.2012 foreslår ”Bruk av vanntåke sommerstid for å redusere utslipp”.

En mer detaljert gjennomgang av kritiske støvkilder og tilhørende risikoreducerende tiltak må iverksettes for sikre at mellomlagring og håndtering av aske ikke skaper støvflukt. Mulige tiltak kan være vanning av slagghauger i perioder med tørt vær og vind, vanning under omlasting, vindskjerming/ telt ved omlasting av slagghauger mellom graver og dumper.

Effekten av tiltakene må kunne dokumenteres gjennom et måleprogram for støvnedfall hos nærmeste berørte naboer. Det vises i den forbindelse til forurensningsforskriften kapittel 30 for målemetodikk.

Bilder fra kontrolldagen 16.5.2012 som viser mulige kilder til støv- eller damputslipp.

Fylling av aske og slagg på dumper for transport til sorteringsanlegg

Askeanlegg – lasting av aske og slagg.

innmating i askeanlegget

Andre forhold

Meteorologiske data i aktuell periode (uke 20 fra yr.no). Det ble registrert 4,1mm nedbør mandag 14.mai, to dager før kontrollen. På kontrolldagen og dagen før var det ikke registrert nedbør.

Arnes målestasjon

Stasjonen ligger i Nes kommune, 160 m o.h. Den er nærmeste offisielle målestasjon, 5,9 km fra punktet Esval. Stasjonen ble opprettet i desember 1998. Stasjonen måler nedbør og temperatur. Det mangler normaler for nedbør og temperatur. Det kan mangle data i observasjonsperioden.

Siste 30 døgn: Høyeste temperatur var 29,1 grader (25. mai), og laveste var -2,5 grader (6. mai). Samlet nedbør var 67,9 mm. Mest nedbør på ett døgn var 12,0 mm (11. mai). Ett nedbørsdøgn er mellom kl 07 og 07.

Siste 12 hele måneder: Høyeste temperatur var 29,1 grader (25. mai. 2012) og laveste -24,6 grader (4. feb. 2012). Mest nedbør på ett døgn var 28,9 mm (24. jul. 2011).

